

Bijlage Mededeling Vlaamse Regering – Werk- en zorgtrajecten 2022

1. Doel van deze nota

Het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten voorziet in een jaarlijkse rapportering naar de Vlaamse Regering over de werking van de activeringstrajecten in de verschillende werkingsgebieden. Met het uitvoeringsbesluit van 2 februari 2018 wordt uitvoering gegeven aan de activeringstrajecten en arbeidsmatige activiteiten.

Dit rapport brengt de stand van zaken van de werk- en zorgtrajecten voor personen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische en/of sociale (CMPPS) problemen over de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

2. Adviezen VDAB

Eind december 2022 kent VDAB 16.376 werkzoekenden met een CMPPS problematiek, waarvan:

- 2.480 werkzoekenden met een bemiddelingsadvies Activeringsbegeleiding (AB);
- 3.171 werkzoekenden met een bemiddelingsadvies AMA Sociale economie (AMA WSE)¹;
- 10.725 werkzoekenden met een bemiddelingsadvies Welzijn (NT) (het vroegere advies niet-toeleidbaar).

Provincie	AB	AMA WSE	Welzijn (NT)	Eindtotaal
Antwerpen	571	620	4.102	5.293
Limburg	483	731	961	2.175
Oost-Vlaanderen	580	779	3.204	4.563
Vlaams-Brabant	417	393	1.410	2.210
West-Vlaanderen	429	658	1.048	2.135
Eindtotaal	2.480	3.171	10.725	16.376

Personen met een bemiddelingsadvies Welzijn kunnen toegeleid worden naar de onthaaltrajecten bij het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) of naar arbeidsmatige activiteiten in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid van het Departement Zorg (voorheen Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin) (AMA WVG).

De meerderheid van deze werkzoekenden:

- is langer dan 2 jaar werkzoekend (83 %);
- is kortgeschoold (60 %);
- heeft een arbeidshandicap (74 %);
- is tussen 25 en 59 jaar oud (79 %).

¹ De verschillende adviezen in het kader van arbeidszorg die werden toegekend vanaf 2020, werden omgezet naar het advies AMA Sociale economie.

3. Activeringstrajecten

Activeringstrajecten zijn trajecten waarin aan werkzoekenden met CMPPS-problematieken een werk-én een zorgbegeleiding wordt aangeboden met als doel hen te lanceren naar betaald werk (met of zonder ondersteuning). Deze begeleiding wordt uitgetekend in een trajectplan door de deelnemer, samen met een casemanager Werk en een casemanager Zorg.

De casemanagers bepalen de duur van het activeringstraject met een maximale duurtijd van 18 maanden (en een mogelijkheid tot verlenging met maximaal 6 maanden). De begeleiding wordt uitgevoerd door een netwerk van 'dienstverleners werk' en 'dienstverleners zorg' dat vertegenwoordigd en gecoördineerd wordt door een penhouder. Het aanbod omvat 6 netwerken.

Het eerste gunningsjaar van de opdracht liep van juli 2018 - december 2019 met een Vlaams contingent van 1.770 activeringstrajecten. In de daarop volgende jaren werd het gunningsjaar gelijkgesteld aan het kalenderjaar. Werkzoekenden kunnen tot en met 30 juni 2023 worden toegeleid naar activeringstrajecten die worden georganiseerd volgens bovenstaande regelgeving. Vanaf 1 juli 2023 zal VDAB werkzoekenden toeleiden naar een aanbod dat dan wordt uitgevoerd volgens de bepalingen van het decreet van 8 juli 2022 over de werk-en zorgtrajecten en het bijhorende uitvoeringsbesluit van 18 november 2022.

We focussen hieronder op de cijfers van januari 2022 tot en met december 2022 met een Vlaams objectief van 1.188 activeringstrajecten. De activeringstrajecten hebben betrekking op het gunningsjaar 2022 van zodra ze administratief 'aanvaard' zijn door de casemanager Werk voor het activeringstraject. We beschouwen deze trajecten als het aantal definitief opgestarte trajecten in 2022.

De onderstaande tabel geeft de situatie weer op 31 december 2022. Al deze klanten/deelnemers hebben vóór 01-01-2023 minstens het eerste gesprek gehad bij een casemanager Werk.

Regio	Aanvaard	Bezig	Afgesloten en stopgezet	Definitief toegeleid	Objectief 2021	Toegeleid t.o.v. het objectief
Antwerpen	26	221	6	253	325	77,8 %
Limburg	28	181	3	212	253	83,8 %
Oost-Vlaanderen	43	226	6	275	285	96,5 %
Vlaams-Brabant	25	423	1	169	155	109 %
West-Vlaanderen: Brugge- Oostende- Roeselare	38	87	1	126	120	105 %
West-Vlaanderen: Kortrijk	15	31	0	48	50	92 %
Totaal	175	889	17	1.081	1.188	91 %

De statussen in de tabel worden als volgt geïnterpreteerd:

- *Aanvaard:* De klant was aanwezig op het eerste gesprek bij de casemanager Werk maar het trajectplan is nog niet opgemaakt. De casemanager Werk heeft de klant aanvaard in het activeringstraject. Vanaf dit moment beschouwen we een dossier als zijnde definitief toegeleid naar een activeringstraject. Vervolgens zullen de casemanagers Werk en Zorg het trajectplan opmaken, in overleg met de klant.
- *Bezig:* Het trajectplan is opgemaakt door de casemanagers Werk en Zorg en voorgelegd aan de penhouder voor goedkeuring. Vanaf dit moment begint de uitvoering van het trajectplan door het netwerk van dienstverleners werk en zorg.
- *Afgesloten en vervroegd stopgezet:* De klant heeft minstens drie maanden dienstverlening gekregen (3 maanden na status 'Bezig') en het traject werd afgesloten met een eindadvies OF het traject is wegens omstandigheden stopgezet maar is er niet voldoende informatie om een gedragen eindadvies te formuleren. In dat laatste geval wordt het activeringstraject vervroegd stopgezet. Er wordt dan geen formeel eindadvies geformuleerd.
- *Definitief toegeleid:* Alle klanten die minstens het eerste gesprek bij de casemanager Werk hebben gehad worden beschouwd als definitief toegeleid. Dit is de optelsom van de statussen Aanvaard, Bezig, Afgesloten en Stopgezet.

VDAB is verantwoordelijk voor het bepalen van de doelgroep en het geven van het bemiddelingsadvies 'activeringsbegeleiding'. Nadien vindt de effectieve toeleiding naar het aanbod activeringstrajecten plaats.

VDAB bestelde een totaal van 1.188 activeringstrajecten voor 2022 verdeeld over de 6 regio's (zie bovenstaande tabel). Er werd voor elk perceel minstens 77,8% van het objectief benut. Het gemiddelde aantal toeleidingen t.o.v. het objectief bedraagt 1.081 trajecten ofwel 91% van het totaal aantal bestelde activeringstrajecten.

3.1. Doelgroep van een activeringstraject

De doelgroep van een activeringstraject wordt bepaald door het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten van 25 april 2014:

"Personen voor wie betaalde beroepsarbeid tijdelijk niet mogelijk is door een of meer belemmeringen van medische, mentale², psychische, psychiatrische of sociale aard, kunnen deelnemen aan werk- en zorgtrajecten."

VDAB bepaalt of een kandidaat deelnemer kan deelnemen aan een activeringstraject a.d.h.v. de volgende criteria:

- De kandidaat deelnemer heeft ernstige belemmeringen van cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale aard die hem op dit moment verhinderen om betaalde beroepsarbeid te verrichten. Die belemmeringen zijn prominent aanwezig en onvoldoende onder controle om nu betaald aan het werk te gaan.
- Om deze belemmeringen te remediëren heeft de kandidaat deelnemer nood aan een begeleidingsprogramma dat zich zowel richt op het vlak van begeleiding naar en op een werkvloer als op het vlak van zorg.
- Het moet aannemelijk zijn dat de kandidaat deelnemer na deelname aan een activeringstraject (van maximum 18 maanden) in staat is om door te stromen naar betaalde beroepsarbeid (met of zonder ondersteuning).

² De term 'mentale' wordt hier nog vermeld omdat we citeren uit het werk- en zorg decreet uit 2014. We spreken intussen echter over de term 'cognitieve belemmeringen' in plaats van de term 'mentale belemmeringen'.

De doelgroep die wordt toegeleid naar een activeringstraject heeft een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Voor de periode 2021 werden de onderstaande kenmerken gerapporteerd:

- 17 % leeft in een situatie van armoede;
- 59 % van de deelnemers heeft een arbeidsbeperking;
- 43 % is kortgeschoold;
- 58 % is langer dan 2 jaar werkloos.

Voor het jaar 2022 ziet de verdeling van de kenmerken er als volgt uit:

- 17 % leeft in een situatie van armoede;
- 57 % van de deelnemers heeft een arbeidsbeperking;
- 41 % is kortgeschoold;
- 58 % is langer dan 2 jaar werkloos.

Merk op dat deze personen meerdere van deze kenmerken kunnen combineren. We kunnen concluderen dat deze cijfers stabiel blijven.

3.2. Casemanager Werk

De casemanager Werk voert zijn rol uit in nauwe samenwerking met de casemanager Zorg. De casemanager Werk maakt, samen met de deelnemer en de casemanager Zorg, een trajectplan op met acties om de CMPPS-drempels naar de arbeidsmarkt aan te pakken. Hierbij focust hij voornamelijk op doelstellingen en acties op vlak van werk. Hij waakt er tijdens de uitvoering van het trajectplan over dat:

- de acties inzetten op de ontwikkeling van de toenemende competenties van de deelnemer;
- de acties rekening houden met de zorgbehoeften van de deelnemer;
- de acties zo goed mogelijk op elkaar aansluiten, zodat de periodes tussen de acties tot een minimum worden beperkt;
- de verschillende acties voldoende afgestemd zijn op elkaar en in een logische volgorde worden aangeboden;
- het trajectplan wordt bijgestuurd tijdens het activeringstraject (indien nodig).

Het casemanagement Werk wordt uitgevoerd door de bemiddelaars van Gespecialiseerd Team Bemiddeling (GTB vzw). De acties naar werk uit het opgemaakte trajectplan worden uitgevoerd door de werkbactoren in het netwerk van dienstverleners (zie verder).

Enkele voorbeelden van doelstellingen op het vlak van 'werk' in een trajectplan zijn:

- Meer zicht krijgen op de arbeidsmarkt (oriënteren);
- Zicht krijgen op eigen competenties;
- Uitklaren welke job en werkomstandigheden haalbaar zijn (uren, taken,...);
- Sollicitatietraining (o.a. ook tips om leegtes in de CV te verklaren);
- Werken aan basisvaardigheden, zoals o.a. assertief leren communiceren op de werkvloer, zelfzekerheid opbouwen;
- Balans werk-privé ondersteunen - Grenzen bewaken op werksetting;
- Werkervaring en werkritme opbouwen naar een haalbaar uurrooster (via een stage).

3.3. Casemanager Zorg

De casemanager Zorg voert zijn rol uit in nauwe samenwerking met de casemanager Werk. De casemanager Zorg maakt, samen met de deelnemer en de casemanager Werk, een trajectplan op met acties om de drempels naar de arbeidsmarkt aan te pakken. Hierbij focust hij voornamelijk op doelstellingen en acties op vlak van 'welzijn/zorg'.

Het trajectplan omschrijft welke drempels naar de arbeidsmarkt zullen aangepakt worden. De acties zorg uit het opgemaakte trajectplan worden uitgevoerd door de zorgactoren in het netwerk van dienstverleners (zie verder).

Enkele voorbeelden van doelstellingen in een trajectplan op vlak van 'zorg' zijn:

- Verhogen van psychische draagkracht;
- Werken aan zelfvertrouwen, stresshantering, copingvaardigheden, assertiviteit, angsten, slaaphygiëne, middelengebruik, faalangst, traumatische ervaringen, sociale isolatie, relationele problemen, depressieve klachten, pijnklachten,...;
- Leren omgaan met medische problematiek/beperking;
- Inzicht krijgen in eigen functioneren en of/diagnoses;
- Uitklaren van de hulpvraag en motivatie;
- Budgetbegeleiding.

De rol van de casemanager Zorg wordt uitgevoerd door organisaties die hiervoor een mandaat kregen vanuit het Departement Zorg.

Op Vlaams niveau zijn er 97 organisaties die een mandaat hebben als casemanager Zorg in 2022. Er worden in vergelijking met 2021 geen nieuwe casemanagers Zorg gemandateerd.

De verdeling ziet er als volgt uit:

- 2 centra voor algemeen welzijnswerk (CAW)
- 5 centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG)
- 13 initiatieven voor beschut wonen
- 16 OCMW's
- 14 psychiatrische ziekenhuizen
- 9 revalidatiecentra
- 36 voorzieningen erkend door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)
- 1 voorziening erkend door het Agentschap Opgroeien
- 1 dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds

De gemandateerde casemanagers Zorg moeten een opleiding volgen bij VDAB over ICF, de manier waarop ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health van de Wereldgezondheidsorganisatie) geïntegreerd is in het begeleidingsproces en de registratie in het klantendossier van VDAB. Deze opleidingen worden i.s.m. WHO gecertificeerde ICF-trainers van GTB georganiseerd.

Niet alle organisaties die ooit een mandaat kregen als casemanager Zorg hebben begeleidingen als casemanager Zorg opgestart.

3.4. Het netwerk van dienstverleners

De acties uit het trajectplan, dat opgemaakt werd door de casemanager Werk en casemanager Zorg, worden uitgevoerd door een netwerk van dienstverleners werk en zorg die vertegenwoordigd worden door de penhouder.

Het netwerk bestaat uit:

- werkactoren (dienstverleners werk) die verantwoordelijk zijn voor de begeleiding naar en op de werkvloer:
 - begeleiding mbt verwerven van arbeidsmatige competenties;
 - zoeken van een werkvloer voor één of meerdere activeringsstages³ (met een maximale duur van 6 maanden per stage), bij een reguliere werkgever of op een sociale economie werkvloer;
 - opmaak stageovereenkomst in MLP, begeleiding tijdens de stage, registratie van de stage in MLP, ondersteunen van de werkgever en opmaak van een stageverslag.

Voorbeelden van werkactoren zijn: centra voor jobcoaching, sociaal inclusieve ondernemingen, gespecialiseerde opleidings-, begeleidings-, en bemiddelingsdiensten,...

- zorgactoren (dienstverleners zorg) die verantwoordelijk zijn voor het verlenen van zorg, ter ondersteuning van de begeleiding naar werk, zoals:
 - werken aan zelfinzicht inzake de CMPPS-problemen die tewerkstelling verhinderen;
 - deelnemer leren omgaan met zijn CMPPS-problemen op een werkvloer;
 - zelfredzaamheid verhogen door het creëren van een ondersteunend zorgnetwerk
 - versterken van algemene basiscompetenties (b.v. communicatie, hygiëne, conflictbeheersing, leren omgaan met faalervaringen,...).

Voorbeelden van zorgactoren zijn een psychiatrisch ziekenhuis, een centrum geestelijke gezondheidszorg, een initiatief beschut wonen, een revalidatiecentrum, een centrum algemeen welzijnswerk, een OCMW, ...

De volgende acties worden bijvoorbeeld concreet aangeboden in een activeringstraject:

- stage om werkervaring op te doen en te werken aan randvoorwaarden;
- oriëntatie naar de arbeidsmarkt en het bepalen van een realistisch jobdoelwit i.f.v. toeleiding naar een geschikte werkomgeving;
- werken aan randvoorwaarden zoals huisvesting, financiën, planning, mobiliteit, netwerk, planning,...;
- werken aan psychisch welbevinden zoals leren omgaan met eigen beperkingen, ondersteuning bij groot spectrum van psychische en psychiatrische problemen, burn out, angst, pijn, gebrek aan draagkracht, verslavingsproblematieken, stress, spanning, piekeren, bipolaire stoornis,...;
- omgaan met fysieke klachten zoals bijvoorbeeld fibromyalgie, cvs, rugklachten,...

Onderstaande tabel schetst de samenstelling van de netwerken van dienstverleners per type organisatie. Deze organisaties zijn als structurele partners betrokken in de verschillende netwerken onder aansturing van de penhouders.

Actoren die enkel hun werkvloer als stagevloer aanbieden zijn niet opgenomen in dit overzicht.

De penhouder van het netwerk kan, naast het aanbod van deze structurele partners, ook beroep doen op organisaties buiten het netwerk om tegemoet te komen aan specifieke ondersteuningsnoden van een deelnemer. Deze organisaties werden eveneens niet opgenomen in het overzicht.

³ Op 01-01-2023 werd de activeringsstage afgeschaft en vervangen door de (hervormde) werkervaringsstage. Het product dooft in de eerste jaarthelft van 2023 uit voor de opgestarte stages in 2022.

Penhouder	Limburg	Oost-Vlaanderen	Antwerpen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen Kortrijk	West-Vlaanderen Brugge-Oostende-Roeselare	Totaal ⁴
CAW	1	1	3	2	1	2	10
Dienst maatschappelijk werk ziekenfonds	1	0	0	0	0	0	1
Centrum Geestelijke Gezondheidszorg	2	2	4	0	0	2	10
Initiatief beschut wonen	1	3	0	4	2	1	11
Psychiatrisch Ziekenhuis	2	8	0	4	1	3	18
Psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis	0	0	0	0	0	0	0
VAPH voorziening	3	5	1	3	4	6	22
Voorziening erkend door Agentschap Opgroeien	2	1	0	0	2	0	5
Revalidatiecentrum	0	2	2	0	0	6	10
OCMW	5	3	1	3	12	3	27
GOB	3	3	3	2	4	4	19
Maatwerkafdeling	0	2	0	0	0	0	2
Maatwerkbedrijf	1	2	1	1	1	3	9
Andere	0	0	0	0	0	1	1
Totaal	21	32	15	19	27	31	145

3.5. Resultaten van een activeringstraject

Een activeringstraject duurt maximaal 18 maanden en is eenmalig verlengbaar met 6 maanden. Deze duurtijd is vaak nodig om de vele drempels naar werk te stabiliseren, te remediëren of op te lossen.

Vanaf de start van de maatregel in 2018 tot en met 31 december 2022 werden er 2.784 activeringstrajecten afgesloten. Hieronder geven we cijfers over de eindadviezen en de uitstroom uit de werkloosheid voor deze afgesloten trajecten.

⁴ Eenzelfde dienstverlener kan meermaals geteld worden; deze kan zowel optreden als zorgactor en werkactor, alsook over verschillende types erkenningen beschikken.

a. Aard van de eindadviezen

Onderstaande tabel toont het eindadvies waarmee de activeringstrajecten vanaf 2018 tot en met 31 december 2022 werden afgesloten. De cijfers worden samengevat weergegeven voor alle regio's.

Eindadvies	Aantal	Percentage
Activeringsbegeleiding	14	0,5%
Arbeidszorg (AZ)	127	4,6%
Arbeidszorg doorstroom (AD)	40	1,4%
AMA Sociale economie	280	10,1%
Beschermd circuit (CMW)	212	7,6 %
Betaalde arbeid in de lokale diensteneconomie (LDE)	58	2,1%
Betaalde arbeid in het reguliere arbeidscircuit (NEC)	1.153	41,4%
Advies Welzijn	845	30,4%
Geen advies	55	2%
Totaal	2.784	100%

Voorlopig werden 51,1% van de dossiers afgesloten met het advies dat stappen naar betaalde tewerkstelling (met of zonder ondersteuning) mogelijk zijn na het activeringstraject: 41,4% van de klanten kreeg het advies dat tewerkstelling mogelijk is in het reguliere arbeidscircuit (NEC), 7,6% van de klanten kreeg het advies collectief maatwerk (CMW) en 2,1% van de klanten het advies lokale diensteneconomie (LDE). De personen met een advies betaalde arbeid worden door VDAB verder bemiddeld naar betaalde arbeid.

De adviezen arbeidszorg (AZ) en arbeidszorg doorstroom (AD) in bovenstaande tabel werden gegeven vóór 2020, en hebben bijgevolg betrekking op de periode voorafgaand aan inwerkingtreding van AMA sociale economie.

Voor 30,4% van de klanten werd geadviseerd dat stappen naar betaalde tewerkstelling momenteel nog steeds niet mogelijk zijn bij het afsluiten van het activeringstraject. Zij kregen het advies Welzijn. Voor personen met een advies Welzijn kan VDAB toeleiden naar Onthaaltrajecten in het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) of arbeidsmatige activiteiten van het Departement Zorg.

b. Uitstroom uit de werkloosheid

'Uitstroom uit de werkloosheid' gaat ruimer dan enkel de uitstroom naar werk na een activeringstraject. Naast werk, kan dit ook b.v. uitstroom zijn uit de werkloosheid door hervatting studies, langdurige ziekte,... waardoor klanten hierdoor niet langer ingeschreven zijn bij VDAB als werkzoekende. Er wordt voor deze rapportering geen rekening gehouden met het al dan niet hebben van een werkloosheidsuitkering op het moment van uitstroom.

We meten de uitstroom uit de werkloosheid op verschillende momenten na afsluit van een activeringstraject. Onderstaande tabel toont de uitstroom uit de werkloosheid voor alle activeringstrajecten die van 2018 tot en met 31-12-2022 werden afgesloten (stopgezette trajecten worden dus niet gerapporteerd). De cijfers worden samengevat weergegeven voor alle regio's.

Aantal afgesloten activeringstrajecten	2.784
met uitstroom uit de werkloosheid na 0m	877
% uitstroom uit de werkloosheid na 0m	31,5%
met uitstroom naar werk na 0m	527
% uitstroom naar werk na 0m	18,9%
Aantal activeringstrajecten min. 1 maand afgesloten	2.697
met uitstroom uit de werkloosheid na 1m	955
% uitstroom uit de werkloosheid na 1m	35,4%
met uitstroom naar werk na 1m	554
% uitstroom naar werk na 1m	20,5%
Aantal activeringstrajecten min. 3 maand afgesloten	2.489
met uitstroom uit de werkloosheid na 3m	980
% uitstroom uit de werkloosheid na 3m	39,4%
met uitstroom naar werk na 3m	569
% uitstroom naar werk na 3m	22,9%
Aantal activeringstrajecten min. 6 maand afgesloten	2.181
met uitstroom uit de werkloosheid na 6m	935
% uitstroom uit de werkloosheid na 6m	42,9%
met uitstroom naar werk na 6m	538
% uitstroom naar werk na 6m	24,7%
Aantal activeringstrajecten min. 12 maand afgesloten	1.666
met uitstroom uit de werkloosheid na 12m	804
% uitstroom uit de werkloosheid na 12m	48,3%
met uitstroom naar werk na 12m	450
% uitstroom naar werk na 12m	27,0%

Aantal activeringstrajecten min. 18 maand afgesloten	1.171
met uitstroom uit de werkloosheid na 18m	603
% uitstroom uit de werkloosheid na 18m	51,5%
met uitstroom naar werk na 18m	325
% uitstroom naar werk na 18m	27,8%
Aantal activeringstrajecten min. 24 maand afgesloten	614
met uitstroom uit de werkloosheid na 24m	327
% uitstroom uit de werkloosheid na 24m	53,3%
met uitstroom naar werk na 24m	169
% uitstroom naar werk na 24m	27,5%

In de tabel is te zien dat de uitstroom uit de werkloosheid stijgt met de periode na het afsluiten van het activeringstraject.⁵ De uitstroom naar werk heeft betrekking op tewerkstelling in het reguliere arbeidscircuit, lokale diensteneconomie of in het beschermd circuit (bv. collectief maatwerk).

Rekening houdend met de doelgroep van de activeringstrajecten en hun grote afstand tot de arbeidsmarkt waardoor betaald werk (tijdelijk) niet mogelijk was bij de start van het activeringstraject door een combinatie van cognitieve, medische, psychische en sociale problemen, geven deze cijfers ook op de langere termijn een positief resultaat weer.

4. Arbeidsmatige activiteiten

Arbeidsmatige activiteiten zijn onbezoldigde activiteiten onder begeleiding om de latente functies van arbeid te ervaren (zingeving, structuur,...). Deze arbeidsmatige activiteiten worden georganiseerd op het continuüm participatie (arbeidsmatige activiteiten in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid - AMA WVG) en activering (arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie - AMA WSE).

4.1. Arbeidsmatige activiteiten in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid (AMA WVG)

Arbeidsmatige activiteiten in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid zijn onbezoldigde activiteiten gericht op participatie van personen met cognitieve, medische, psychische, psychiatrische of sociale problemen die niet betaald aan de slag kunnen.

Het Departement Zorg kan volgende organisaties erkennen als begeleider arbeidsmatige activiteiten in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid:

- a) een centrum voor algemeen welzijnswerk;
- b) een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
- c) een centrum voor geestelijke gezondheidszorg;
- d) een initiatief voor beschut wonen;

⁵ De uitstroom wordt telkens berekend op basis van de restgroep die nog niet uitgestroomd was in de eerdere meetperiode.

- e) een psychiatrisch ziekenhuis;
- f) een psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis;
- g) een welzijns- en zorgvoorziening, erkend of vergund door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap of het agentschap Jongerenwelzijn, om ondersteuning te bieden;
- h) een revalidatiecentrum;
- i) een OCMW;
- j) een onderwijsinstelling, erkend door de Vlaamse Gemeenschap;
- k) een maatwerkbedrijf.

De begeleider zoekt passende arbeidsmatige activiteiten voor de persoon en sluit een begeleidingsovereenkomst af tussen de deelnemer en de werkpost en volgt de deelname op.

In 2022 waren er 3.302 actieve begeleidingsovereenkomsten voor 3.129 personen⁶ waarbij 144 organisaties optraden als erkende begeleider. De opdeling per provincie is gebaseerd op de vestiging van de erkende begeleider.

Provincie	Aantal erkende begeleiders AMA WVG	Aantal AMA WVG overeenkomsten	Aantal deelnemers AMA WVG
Antwerpen	22	440	401
Limburg	25	626	605
Oost-Vlaanderen	37	888	850
Vlaams-Brabant	24	440	408
West-Vlaanderen	34	899	859
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	2	9	7
Totaal	144	3.302	3.129

4.2. Arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie (AMA WSE)

Met het besluit van 8 januari 2021 werden de drie subsidievormen van arbeidszorg in de sociale economie ingekanteld in arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie. Hiemee werd duidelijk gekozen om deze onbezoldigde activiteiten onder begeleiding met een focus op activering te organiseren.

Bij de beslissing tot deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie houdt de VDAB rekening met de volgende elementen:

- 1° de aanwezigheid van ernstige belemmeringen van medische, mentale, psychische, psychiatrische of sociale aard die de persoon verhinderen om betaalde beroepsarbeid te verrichten;
- 2° de inschatting van de competenties en de beperkingen op basis van het functioneren van de persoon op de arbeidsmarkt aan de hand van het ICF-instrument;
- 3° de verwachting dat de persoon door deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie stappen kan zetten naar betaalde beroepsarbeid;
- 4° de inschatting dat de persoon minimaal twaalf uur per week kan deelnemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie;
- 5° het engagement van de persoon om actief deel te nemen aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie.

⁶ Een deelnemer kan bij verschillende werkposten arbeidsmatige activiteiten uitvoeren. Als een deelnemer bij twee of meer werkposten arbeidsmatige activiteiten tijdens dezelfde periode uitvoert, dan wordt voor elke werkpost een nieuwe overeenkomst opgesteld.

Deelname aan arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie is zo lang als nodig en zo kort als mogelijk. Minstens jaarlijks is er een beslissingsmoment door VDAB en de begeleider AMA WSE.

Bij de inkanteling van arbeidszorg in arbeidsmatige activiteiten in de sociale economie werd het contingent verdeeld aan maatwerkbedrijven en samenwerkingsverbanden van maatwerkbedrijven en welzijns- en zorgvoorzieningen. Jaarlijks voorziet de regelgeving in een update van het contingent, rekening houdende met de invulling van het contingent in de looptijd van het kalenderjaar.

Provincie	Aantal begeleiders AMA WSE	Aantal plaatsen contingent AMA WSE	Gemiddelde invulling jaarbasis
Antwerpen	17	319	54,6%
Limburg	12	380	86,8%
Oost-Vlaanderen	14	443	73,0%
Vlaams-Brabant	10	260	70,5%
West-Vlaanderen	19	411	87,9%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1	8	73,0%
Totaal	72	1.821	74,5%